

สรุปลักษณะสำคัญของ
ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินตราของราชการ
เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖

.....

๑. ปรับปรุงคำนิยาม และแก้ไขถ้อยคำ

(๑) “ภัยพิบัติ” ให้มีประเภทของภัยพิบัติที่จำเป็น โดยยกเลิกภัย “ฟ้าผ่า” เนื่องจากโดยสภาพการณ์ ไม่มีลักษณะเป็นสาธารณภัย และภัย “จากการปราบปรามของเจ้าหน้าที่ของทางราชการ” เนื่องจากเป็นกรณีที่ต้อง ดำเนินการตามกฎหมาย และรัฐต้องให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสมแก่กรณีอยู่แล้ว

(๒) “ผู้ประสบภัยพิบัติ” ไม่รวมถึงส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ เนื่องจากส่วนราชการหรือ หน่วยงานของรัฐมีงบประมาณอยู่แล้ว

(๓) แก้ไขถ้อยคำ “การประกาศภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน” เป็น “การประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน” เพื่อให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการประกาศและเพื่อลดผลกระทบทางด้านจิตวิทยา เช่น ความตื่นตระหนก และผลกระทบด้านอื่น ๆ เช่น เศรษฐกิจการท่องเที่ยว

๒. แก้ไขเพิ่มเติมหลักการใช้จ่ายเงินตราของราชการ

จากเดิม ที่ให้ใช้จ่ายเงินตราของราชการเพื่อบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าเมื่อมีการ ประกาศภัยพิบัติก่อน เป็น ให้สามารถใช้จ่ายเงินตราของราชการได้ เมื่อเป็นที่คาดว่าจะเกิดภัยพิบัติขึ้นใน เวลาอันใกล้และจำเป็นต้องรีบแก้ไขโดยฉับพลัน เพื่อยับยั้งหรือป้องกันภัยพิบัติ

(๑) กรณีคาดว่าจะเกิดภัยพิบัติ ให้ใช้เพื่อยับยั้งหรือป้องกันภัยพิบัติได้ภายในวงเงินไม่เกิน ๑๐ ล้านบาท โดยไม่ต้องประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือ

(๒) กรณีเกิดภัยพิบัติแล้ว ให้ใช้เพื่อช่วยเหลือได้ ๒๐ ล้านบาท (ปรับลดจาก ๕๐ ล้านบาท) โดยต้องประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือก่อน หากวงเงินไม่เพียงพอ ขอย้ายวงเงินมายังกระทรวงการคลัง ได้โดยตรง

๓. แก้ไขเพิ่มเติมผู้มีอำนาจในการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือ

กรณีจังหวัดอื่น เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ร่วมกับ ก.ช.ภ.จ. เนื่องจาก ก.ช.ภ.จ. มีอำนาจหน้าที่ในการกลั่นกรองความเสียหาย ความต้องการความช่วยเหลือของผู้ประสบภัย พิจารณาช่วยเหลือ ตลอดจนอนุมัติค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือ เป็นต้น ดังนั้น จึงควรให้มีความรับผิดชอบร่วมกันกับผู้ว่าราชการจังหวัด

๔. กำหนดเงื่อนไขการช่วยเหลือด้านการเกษตร

ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ใช้เงินงบประมาณของตนเองในการป้องกันภัยที่เกิดจากโรคหรือ การระบาดของสัตว์/พืชทุกชนิดก่อน เมื่อไม่สามารถป้องกันได้และเกิดโรคหรือการแพร่ระบาดแล้วและ งบประมาณไม่เพียงพอ จึงจะใช้จ่ายจากเงินตราของราชการของกระทรวงเกษตรฯ ได้

๕. เพิ่มเดิมองค์ประกอบของคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด (ก.ช.ภ.จ.)

โดยเพิ่มหัวหน้าส่วนราชการระดับจังหวัดอีก ๒ หน่วยงาน ได้แก่ พาณิชยจังหวัด และโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด เพื่อให้มีผู้แทนหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับราคาสินค้าและการก่อสร้าง และเพิ่มผู้แทนภาคเอกชน ๑ คน ได้แก่ ประธานหอการค้าจังหวัด หรือประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดหรือผู้แทนเพื่อให้มีข้อมูล/ความเห็นของภาคเอกชน ประกอบการพิจารณา รวมทั้งเพื่อความโปร่งใสและเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

๖. ยกเลิกการขอรับการสนับสนุนเงินอุดหนุนระหว่างหน่วยงานที่มีวงเงินอุดหนุนราชการตามลำดับขั้น เพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติด้านการเงินระหว่างส่วนราชการตลอดจนให้สอดคล้องกับการปฏิบัติจริงที่จังหวัดหรือส่วนราชการมักจะเลือกการขอขยายวงเงินอุดหนุนราชการกับกระทรวงการคลังแทนการขอรับการสนับสนุนเงินอุดหนุนราชการระหว่างหน่วยราชการตามที่กำหนด

๗. กำหนดระยะเวลาการชดเชยคืนเงินอุดหนุนราชการ

เพื่อเป็นการกำกับและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการของส่วนราชการและจังหวัดได้รวดเร็วยิ่งขึ้น และเป็นการรักษาวินัยทางการคลัง เนื่องจากมีการปรับลดวงเงินเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติของจังหวัดจาก ๕๐ ล้านบาท เหลือ ๒๐ ล้านบาท โดยไม่มีวงเงินกลับคืนมาโดยอัตโนมัติ หากไม่รีบขอรับจัดสรรเงินงบประมาณชดเชยคืน

(๑) กรณีส่วนราชการใช้จ่ายวงเงินอุดหนุนราชการในอำนาจของตนเอง ให้รวบรวมเอกสารส่งสำนักงบประมาณภายใน ๓๐ วันทำการนับแต่วันที่ได้รับเงินจากคลัง

(๒) กรณีส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐซึ่งไม่มีวงเงินอุดหนุนราชการฯ ให้ส่งใบสำคัญมายังหน่วยงานเจ้าของเงินทันทีภายใน ๓๐ วันทำการนับแต่วันที่ได้รับเงินจากคลัง และให้ส่วนราชการเจ้าของเงินรวบรวมใบสำคัญส่งให้สำนักงบประมาณทันที ทั้งนี้ ระยะเวลาดำเนินการขอรับการจัดสรรเงินงบประมาณจะต้องเสร็จสิ้นภายใน ๖๐ วันทำการ

๘. แก้ไขหลักเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้าง

จากเดิมที่ให้ผู้มีอำนาจอนุมัติจ่ายเงินอุดหนุนราชการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่คนหนึ่งหรือหลายคนตามความจำเป็น ทำหน้าที่จัดหาเจรจาต่อรองราคากับผู้มีอาชีพขาย หรือรับจ้างทำงานนั้นโดยตรงในราคาซึ่งไม่สูงกว่าราคาตลาดของท้องที่ในช่วงเวลาที่ภัยพิบัติเกิดขึ้น เป็น

(๑) การจัดหาพัสดุที่จำเป็นในการดำรงชีพและความเป็นอยู่ของประชาชน และ ใช้เวลาดำเนินการหรือช่วยเหลือไม่เกิน ๗ วัน ให้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างอย่างน้อย ๓ คน เพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบในการจัดหาเจรจาต่อรองและตกลงราคากับผู้มีอาชีพขายหรือรับจ้างทำงานนั้นโดยตรงในราคาซึ่งไม่สูงกว่าราคาตลาดของท้องที่ในช่วงเวลาที่ภัยพิบัติเกิดขึ้น

(๒) การจัดหาพัสดุนอกเหนือจากเพื่อการดำรงชีพและใช้เวลาดำเนินการ หรือช่วยเหลือมากกว่า ๗ วันขึ้นไป ให้ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ

๙. กำหนดให้มีระบบการตรวจสอบติดตาม

ให้มีการตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือการใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการ ปัญหาข้อร้องเรียน และรายงานผลต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบโดยให้มีการตรวจสอบติดตามทั้งในระดับพื้นที่ (จังหวัด) และส่วนกลาง

(๑) คณะผู้บริหารการคลังประจำจังหวัด (คบจ.) ทำหน้าที่ตรวจสอบในระดับพื้นที่จังหวัด และรายงานผลให้คณะกรรมการตรวจสอบติดตามฯ ทราบ

(๒) คณะกรรมการตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการกระทรวงการคลัง มีอธิบดีกรมบัญชีกลาง เป็นประธาน ผู้แทนกรมสอบสวนคดีพิเศษ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ผู้แทนสำนักงบประมาณ เป็นกรรมการ และผู้แทนกรมบัญชีกลาง เป็นกรรมการและเลขานุการ

๑๐. ปรับปรุงแก้ไขเรื่องอื่น ๆ

(๑) ปรับปรุงแก้ไขอำนาจหน้าที่ของ ก.ช.ภ.อ. จาก “ สํารวจความเสียหาย ” เป็น “ สํารวจตรวจสอบ และพิจารณาข้อมูลการสำรวจความเสียหาย ” เนื่องจากการสำรวจความเสียหายเป็นภารกิจขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นที่ต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

(๒) ปรับปรุงแก้ไขอำนาจหน้าที่ของ ก.ช.ภ.จ. “ พิจารณากลับกรองการให้ความช่วยเหลือ ” เป็น “ กลับกรองการให้ความช่วยเหลือ ”

๑๑. บทเฉพาะกาล

(๑) การดำเนินการและการใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการที่เกิดขึ้นอยู่ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับให้ถือปฏิบัติตามระเบียบเดิม จนกว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ เว้นแต่การดำเนินการขั้นตอนใดที่ยังไม่ได้เริ่มดำเนินการให้ถือปฏิบัติตามระเบียบนี้

(๒) ในระหว่างที่ยังมิได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราในการจ่ายเงินอุดหนุนราชการตามระเบียบใหม่ ให้ใช้หลักเกณฑ์และวิธีการที่มีอยู่เดิมไปพลางก่อน

อนึ่ง กรมบัญชีกลางได้เสนอร่างหลักเกณฑ์ฯ ต่อกระทรวงการคลังแล้ว แต่อยู่ระหว่างการพิจารณาของกระทรวง และอาจจะต้องแก้ไขเพิ่มเติมอีก

(๓) ในระหว่างที่ยังมิได้กำหนดแบบและเงื่อนไขรายงานการใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการให้ใช้แบบและเงื่อนไขรายงานเดิม ไปพลางก่อน

(๔) ให้ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งใน ก.ช.ภ.อ หรือ ก.ช.ภ.กอ. , ก.ช.ภ.จ. ตามระเบียบเดิมปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าวตามระเบียบนี้

.....